

ԲԱԶՄԱՎԵՊ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ - ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ - ԳՐԱԿԱՆ

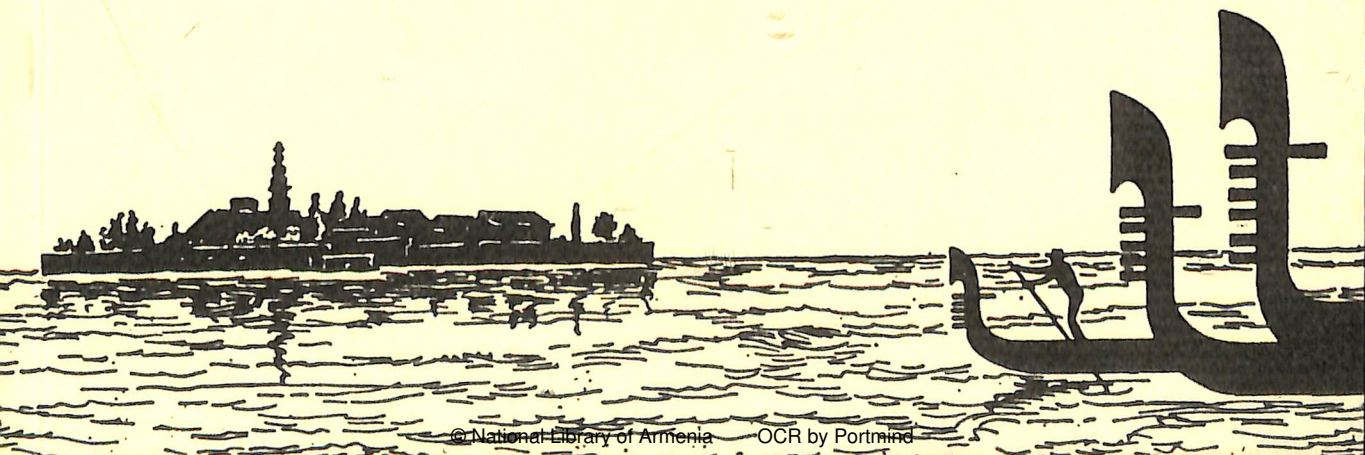
ՀԱՆԴԵՍ

REVUE

BAZMAVEP

3-4

2021

✓

ԲԱԶՄԱՎԷՊ
ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ
ՀԻՄՈՒԱԾ 1843ԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ
ACADEMIA ARMENA SANCTI LAZARI

ISSN 1722-4969

© 2021, Congregazione Armena Mechitarista – Casa Editrice Armena

1-2023

ԲԱԶՄԱՎԵՍ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ - ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ - ԳՐԱԿԱՆ

ՀԱՆԴԷՍ

ԾՀԹ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 3-4

2021

ՌԵԶ - ՌԵԶԱ

ՎԵՆԵՏԻԿ - Ս. ՂԱԶԱՐ

BAZMAVEP

RIVISTA DI STUDI ARMENISTICI

FONDATO NEL 1843

Anno CLXXIX, № 3-4

2021

SAN LAZZARO

VENEZIA

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ
ACADEMIA ARMENA SANCTI LAZARI

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ

BAZMAVEP

RIVISTA DI STUDI ARMENISTICI

La rivista *Բազմավէպ (Bazmavep)* ha esordito nel 1843 quale emissione dell'*Academia Armena Sancti Lazari*, a sua volta espressione istituzionale della missione scientifica e culturale della Congregazione Armena Mechitarista di San Lazzaro, in Venezia.

Pubblicata ininterrottamente dal 1843, «Bazmavep», oltre ad essere la prima rivista armena accademica, rappresenta il periodico più antico continuativamente pubblicato in Italia e uno tra i più antichi a livello mondiale.

Nata come almanacco quindicinale illustrato di alta divulgazione dell'universo culturale letterario e scientifico e strumento informativo delle scoperte geografiche, archeologiche e scientifico-tecniche del tempo, è ormai una rivista di studi armenistici semestrale di alto profilo scientifico.

La rivista Bazmavep pubblica esclusivamente articoli originali non pubblicati altrove e che presentino il risultato di nuove ricerche, in tutte le discipline degli studi armenistici.

Oltre l'armeno si possono pubblicare in italiano, francese, inglese e tedesco.

Tutti i contributi sono sottoposti a valutazione e revisione attraverso il sistema di referaggio anonimo da parte di specialisti e collaboratori della Redazione.

La Redazione declina ogni responsabilità riguardo l'espressione delle proprie opinioni dei vari autori, senza pregiudicarne il valore intrinseco a livello di ricerca. Le istruzioni per i contributori riguardo alle norme redazionali, al sistema di traslitterazione dall'armeno e ai criteri di trascrizione si trovano sul sito ufficiale della Rivista:

https://mechitar.org/it/publications/1/pub_info

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ
ACADEMIA ARMENA SANCTI LAZARI

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ

BAZMAVEP

RIVISTA DI STUDI ARMENISTICI

Բազմավէպ հայագիտական հանդէսը լոյս տեսած է 1843ին որպէս պաշտօնաբեր Հայկական Ճեմարան Սրբոյն Ղազարու, պաշտօնական մարմին Մխիթարեան միաբանութեան գիտամշակութային առաքելութեան:

Առանց ընդհատումներու տպագրուած՝ *Բազմավէպը* ոչ միայն հայկական նեմարանական առաջին հանդէսն է, այլ նաեւ իտալիոյ մէջ անընդմէջ տպագրուող հանդէսներու ամենահինն է եւ հնագոյններէն մէկը աշխարհի տարածքին:

Ծնունդ առած որպէս կիսամսեայ նկարագրող Օրագիր, որպէս տեղեկատուական միջոց մշակութային, գրական եւ գիտական նորանոր յայտնագործութիւններու՝ աշխարհագրական, հնախօսական եւ գիտարուեստի բնագաւառներուն մէջ, այժմ կը ներկայանայ որպէս հայագիտական ուսումնասիրութիւններու գիտական մակարդակի կիսամեակային հանդէս:

Բազմավէպի մէջ կրնան տեղ գտնել միմիայն չհրապարակուած յօդուածներ, որ նոր ուսումնասիրութիւններու արդիւնք են, որեւէ հայագիտական ծիրէ ներս:

Հայերէնէն բացի, կարելի է հրատարակել իտալերէն, ֆրանսերէն, անգլերէն եւ գերմաներէն լեզուներով:

Բոլոր յօդուածները կ'ենթարկուին արժեւորման եւ գնահատման փուլի, կրկնակի ծածուկ ստուգման համակարգով, խմբագրութեան կողմէ ընտրուած մասնագէտներու կողմէ:

Խմբագրութիւնը իւրաքանչիւր յօդուածի հեղինակին կը թողու արտայայտուած գիտական կարծիքներու պատասխանատւութիւնը, գնահատելով հանդերձ իւրաքանչիւրին հետազօտական ներքին արժէքը:

Խմբագրական կանոնները, հայերէնի տառադարձութեան համակարգը ինչպէս նաեւ այլ տեղեկութիւններ կը գտնուին հետեւեալ պաշտօնական կայքի հասցէին:

https://mechitar.org/it/publications/1/pub_info

COMITATI EDITORIALI

COMITATO SCIENTIFICO INTERNAZIONALE

B. Levon arciv. Zekian	già Università Ca' Foscari; Pont. Istituto Orientale
Claudio arciv. Gugerotti	Nunzio Apostolico in Gran Bretagna
Bais Marco	Pontificio Istituto Orientale - Roma
Bardakjian Kevork	LSA International Institute - University of Michigan
Dedeyan Gérard	Paul Valéry University - Montpellier III
Kerovpian Aram	Centre d'études du chant liturgique arménien - Paris
Kouymjian Dickran	già California State University - Fresno
Pane Riccardo	Arcidiocesi di Bologna
Shirinian Erna	Università Statale di Yerevan
Sirinian Anna	Alma Mater Studiorum - Università di Bologna
Ter-Ghevondian Vahan	Matenadaran - Yerevan
Ter-Vardanian Gevorg	Matenadaran - Yerevan
Van Lint Theo Maarten	University of Oxford

COMITATO DI REDAZIONE

Direttore scientifico	B. Levon arciv. Zekian	già Università Ca' Foscari - Venezia; Pont. Istituto Orientale - Roma
Capo Redattore	P. Serop vard. Jamourlian	Accademia Armena Sancti Lazari
Redattore ausiliario	P. Vahan vard. Ohanian	Accademia Armena Sancti Lazari
Segreteria di Redazione	Alberto Peratoner Avedis Hadjian	Facoltà Teologica del Triveneto - Padova Hamazkayin Arm. Edu&Cul. So.

INDIRIZZO UFFICIALE

Bazmavep
Isola di San Lazzaro,
30126 - Venezia-Lido
VE (ITALIA)

tel. +39 041 52 60 104
fax +39 041 52 68 690
e-mail: Bazmavep@mechitar.org

ՀՐԱՏԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Տ. ԼԵՒՈՆ ԱՐԲ. ԶԵՔԻԱՆ

Տ. ԿԼԱՒԴԻՈ ԱՐԲ. ԳՈՒՋԵՐՈԹԹԻ
ԲԱՅՍ ՄԱՐԿՈ
ՊԱՐՏԱՔՃԵԱՆ ԳԵՈՐԳ
ՏԵՏԵԱՆ ԺԻՐԱՅՐ
ՔԵՐՈՎԲԵԱՆ ԱՐԱՄ
ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ ՏԻԳՐԱՆ
ՓԱՆԷ ՌԻՔԲԱՐԴՈ
ՇԻՐԻՆԵԱՆ ԷՌԵԱ
ՄԻՐԻՆԵԱՆ ԱՆՆԱ
ՏԵՐ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆ ՎԱՀԱՆ
ՏԵՐ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ ԳԵՈՐԳ
ՎԱՆ ԼԻՆՏ ԹԵՈ ՄԱՐՏԵՆ

Երբեմնի դասախոս Քա Ֆոսկարիի,
Արևել. Քահանայապետ. Ինստիտուտ
Քահանայապետական Նուիրակ
Արևելեան Քահանայապետական Կաճառ
Միջիկընի Համալսարան
Փոլ Վալերի Համալսարան – Մոնպիլիե Գ.
Հայ Ծիս. Երգ. Ուսմն. Կենտրոն – Փարիզ
Կալիֆոռնիայի Պետ. Համալսարան
Պոլոնիայի Արքեպիսկոպոսարան
Երևանի Պետական Համալսարան
Պոլոնիայի Համալսարան
Մաշտոցի Անուան Մատենադարան
Մաշտոցի Անուան Մատենադարան
Օֆսֆորդի Համալսարան

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐ
ԳԼԽԱՒՈՐ ԽՄԲԱԳԻՐ
ԽՄԲԱԳՐԻ ՕԳՆԱԿԱՆ
ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ

Տ. ԼԵՒՈՆ ԱՐԲ. ԶԵՔԻԱՆ
Հ. Սերոբ Վրդ. Չամուրլեան
Հ. Վահան Վրդ. Օհանեան
Ալբերտո Փերաթոներ, Ալետիս Հանեան

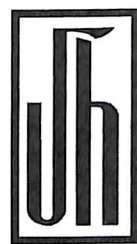
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀԱՍՑԷ՝

Bazmavep
Isola di San Lazzaro,
30126 - Venezia-Lido
VE (ITALIA)

հեռախոս +39 041 52 60 104
հեռապահուիչ +39 041 52 68 690
էլ-հասցե Bazmavep@mechitar.org

ԳԻՆ		PRIX	
Հայաստանի համար	5.000 դրամ	Pour l'Arménie	5.000 AMD
Այլ երկիրներու համար	40.00 €	Pour l'Etranger	40.00 €

Direzione - Amministrazione - Abbonamenti:
Isola di S. Lazzaro - 30126 Lido-Venezia, (ITALY) - Tel. (041) 52.60.104/52.61.458
Autorizzazione Trib. Venezia, 14 gennaio 1954, n° 153 del Registro.
Proprietà: Congregazione Mechitarista di Venezia - CASA EDITRICE ARMENA

Մ Ի Թ Ա Ր Ե Ա Ն
ՀՐԱՏԱՐԱՎԱՏՈՒՆ

Տպագրութիւնը աւարտեցաւ
2021ի Դեկտեմբերին
Վեներտիկ - Ս. Դազար

